

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štenclů, MA ve věci

žalobkyně: **A. S.**,
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Brachem
sídlem Klapálkova 3132/4, 149 00 Praha 4 - Chodov
proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravní správy**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, č. j. JMK 16782/2016, sp. zn. S – JMK 2697/2016/ODOS

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy, ze dne 5. 2. 2016, č. j. JMK 16782/2016, sp. zn. S – JMK 2697/2016/ODOS, bylo podle § 90 odst. 5 zákona

č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 7. 12. 2015, č. j. MMB/0454588/2015, sp. zn. 5800/ODSC/MMB/0403280/2015.

2. Správní orgán prvního stupně uvedeným rozhodnutím nevyhověl žádosti žalobkyně o udělení řidičského oprávnění skupiny vozidel „AM, B1, B“ dle § 92 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) a vydání řidičského průkazu dle § 109 odst. 1 zákona o silničním provozu. Důvodem rozhodnutí byl závěr, že žalobkyně neprokázala splnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že správní orgán prvního stupně pochybil, když jí nejprve zaslal usnesení stanovující lhůtu k seznámení se s podklady rozhodnutí a až následně jí zaslal oznámení o zahájení řízení. Pokud již byl řidičský průkaz vyhotoven a uložen u správního orgánu, musel správní orgán vyhodnotit, že žalobkyně splňuje podmínky pro jeho udělení. Byl-li řidičský průkaz vyhotoven, byl i vydán. Bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, když správní orgán prvního stupně nevyhověl jejímu návrhu na provedení výslechů svědků a svůj postup dostatečně neodůvodnil. Výsledky navrhovala zejména k prokázání svého obvyklého bydliště. Neustálé rozšiřování požadavků na žalobkyni bez opory v zákoně je šikanózní a v rozporu s § 2 odst. 1 a § 6 odst. 2 správního řádu. Naplnění podmínky obvyklého bydliště v roce 2013 prokázala. Tu měl správní orgán zkoumat ke dni podání žádosti. Pokud je řidičský průkaz vyhotoven, již není možné rozhodovat znovu o zamítnutí žádosti, neboť by se jednalo o překážku věci rozhodnuté. Žalobkyni bylo vyhověno v plném rozsahu a řidičský průkaz jí měl být vydán bez dalšího. Jednou z jeho náležitostí je datum vydání. Pokud byl fyzicky vyhotoven, musel datum vydání obsahovat, tudíž muselo dojít i k vydání řidičského průkazu.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí. Dodává, že správní řízení bylo zahájeno podáním žádosti. Nelze klást na roveň fyzické vyhotovení dokladu a vydání dokladu. Se zadáním výroby průkazu či jeho zhotovením nelze spojovat účinky vydání rozhodnutí. Rozhodným datem pro nabytí právní moci rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění je datum vlastního převzetí řidičského průkazu žadatelem. Žalobkyně neuvedla, o jakých skutečnostech by měli navržené svědkové svědčit. V otázce existence či neexistence obvyklého bydliště žalobkyně na území České republiky správní orgán neměl důvod pro pochybnost o skutečném stavu věci. Žadatelkou nebyl předložen jediný podklad, který by svědčil o skutečnosti, že místo jejího pobytu na území České republiky lze považovat za obvyklé bydliště. Předložení smlouvy o pronájmu bytu není dostatečné, prokazuje pouze formální hledisko obvyklého bydliště. Je všeobecně známo, že v řidičském průkazu je v položce datum vydání uváděno datum podání žádosti. To je způsobeno technologickým procesem výroby a jeho oddělením od místa předání. Datum předání a tím i datum právní moci rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění není v době zadání výroby známo. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Předcházející řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem

5. Krajský soud žalobě rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 31A 31/2016-47, vyhověl, když shledal důvodnou námitku, že o téže věci již jednou správní orgán prvního stupně rozhodl, neboť na základě žádosti žalobkyně již vydal řídičský průkaz.
6. Na základě kasační stížnosti žalovaného tento rozsudek krajského soudu zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 7. 2018, č. j. 10 As 348/2017-21 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Poukázal především na to, že „magistrát opakovaně sdělil žalobkyni, že se dosud nedostavila k převzetí vyhotoveného řídičského průkazu. Zároveň však dával jasné najevo, že podmínky pro jeho předání zatím nejsou splněny. NSS uznává, že se tato sdělení mohou jevit rozporuplná. Zároveň však považuje za nutné zdůraznit, že obsah vůle magistrátu představovala obě uvedená sdělení dohromady. Žalobkyně tak nemohla věnovat pozornost pouze skutečnosti, že doklad byl již vyhotoven, a zároveň přehlížet jasné formulovaný požadavek magistrátu. Skutečnost, že magistrát trvá na dodání dokumentů potvrzujících aktuální obvyklé bydliště žalobkyně na území ČR, přitom bylo možné vyložit pouze tak, že nedodá-li žalobkyně požadované dokumenty, je magistrát připraven jí řídičský průkaz nevydat. Tento zjevný záměr magistrátu krajský soud ve svých úvahách nezal v potaz. [...] Požadavek magistrátu, aby žalobkyně doložila splnění nutných podmínek pro udělení řídičského oprávnění, lze tedy chápat jediné tak, že v okamžiku, kdy ji vyzýval k převzetí řídičského průkazu, samotné rozhodnutí o udělení či neudělení řídičského oprávnění ještě neučinil. Ve skutečnosti magistrát rozhodl až tehdy, když žadatelka proměškala lhůtu pro dodání podkladů, které by potvrzovaly její obvyklé bydliště na území ČR, a to tak, že její žádosti nevyhověl.“ S odkazem na § 110 odst. 5 zákona o silničním provozu pak uzavřel, že „magistrát provádí doručení řídičského průkazu sám, a to jeho osobním předáním oprávněné osobě. Tímto okamžikem také správní orgán ztrácí možnost na průkaz působit. Zadáním výroby průkazu, jeho fyzickým vyhotovením či sdělením o možnosti jej převzít však magistrát tuto možnost neztratil. Pokyn k převzetí průkazu sice byl projevem vůle magistrátu směřujícím navenek, ale jeho obsah nenasvědčoval tomu, že se magistrát již rozhodl udělit řídičské oprávnění. Z uvedených zákonných požadavků vyplývá, že doklad mohl být vydán pouze jeho předáním oprávněné osobě, neboť až tehdy by magistrát ztratil možnost na něj fakticky působit. Skutečnost, že magistrát řídičský průkaz nevydal, je navíc podpořena i chybějícím úředním záznamem o jeho vydání. Krajský soud k tomu podotýká, že chybějící záznam nemůže jít k tíži žalobkyně. Zcela však přehlíží, že neprovedení záznamu prokazuje vůli magistrátu nevydat řídičský průkaz do chvíle, kdy žalobkyně splní požadované podmínky. NSS na závěr dodává, že je-li žádosti o udělení řídičského oprávnění vyhověno, splyývá okamžik vydání řídičského průkazu a vydání rozhodnutí o udělení řídičského oprávnění v jedno, neboť písemné vyhotovení rozhodnutí je nabazováno právě tímto průkazem. Jak NSS uvedl výše, samotné rozhodnutí magistrát učinil až okamžikem zamítnutí žádosti, předběžné výroby řídičského průkazu navzdory. Vzhledem k této skutečnosti nelze považovat žádný z předcházejících kroků magistrátu za vydání řídičského průkazu.“

V. Nové posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v Brně po zrušení předchozího rozsudku v této věci Nejvyšším správním soudem přistoupil k novému projednání žaloby a přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Byl přitom vázán závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným v jeho zrušujícím rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).
8. Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
9. Jádrem sporu je především otázka, zda byl na základě žádosti žalobkyně vydán řídičský průkaz ve smyslu § 129 odst. 1 zákona o silničním provozu a zda tím bylo ukončeno řízení o žádosti.

10. Jelikož tuto otázku již v úplnosti posoudil Nejvyšší správní soud, odkazuje soud plně na shora citované odůvodnění jeho rozsudku, neboť krajský soud je při rozhodování právním názorem Nejvyššího správního soudu vázán (viz § 110 odst. 4 s. ř. s.). Ve světle jeho úvah je nutno uzavřít, že námitka, že rozhodnutí o žádosti již bylo vydáno, a napadené rozhodnutí je tak druhým rozhodnutím v téže věci, je nedůvodná. Nebyl-li žalobkyni řidičský průkaz předán, nebyl ani vydán.
11. Jelikož argumentace Nejvyššího správního soudu reaguje na žalobní námitku týkající se uvádění data vydání na samotném řidičském průkazu toliko nepřímou, považuje soud za potřebné tyto úvahy doplnit. Poukazovala-li žalobkyně na to, že řidičský průkaz obsahuje datum jeho vydání, a pokud byl tedy fyzicky vyhotoven, muselo dojít i k jeho vydání, pak soud uvádí, že z této teze sice vychází § 105 odst. 1 zákona o silničním provozu, stejně jako § 1 odst. 4 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů, nicméně tato ustanovení upravují toliko náležitosti řidičského průkazu, tj. pravidla pro vyhotovení řidičského průkazu, nikoliv pro proces jeho vydávání. Pro tento proces platí samostatná pravidla stanovená zákonem o silničním provozu a správním řádem, přičemž ta, jak byla interpretována Nejvyšším správním soudem, jsou postavena na odlišném východisku. Ze závěrů Nejvyššího správního soudu je patrné, že ačkoliv zákon rozlišuje mezi vydáním průkazu (s nímž spojuje okamžik vydání rozhodnutí) a jeho předáním (s nímž spojuje okamžik nabytí právní moci), jde o rozlišování toliko formální, neboť fakticky oba okamžiky splývají. Až předáním totiž ztrácí správní orgán možnost na průkaz působit, tj. až předáním průkazu tento průkaz vydává. Logicky pak nemohou být na řidičském průkazu uvedena skutečná data vydání a platnosti řidičského průkazu, neboť jeho výroba za této situace nutně musí předcházet jeho vydání. To ostatně potvrzuje žalovaný: „*Je všeobecně známo, že v řidičském průkazu je v položce datum vydání řidičského průkazu uváděno datum podání žádosti o udělení řidičského oprávnění žadatelem, nikoli skutečné datum udělení řidičského oprávnění.*“
12. Krajský soud proto nemá pochyb o tom, že uvádění nesprávných dat vydání a platnosti řidičského průkazu na samotném řidičském průkazu je praxí nezákonnou, nicméně to se týká postupu při vyhotovování řidičského průkazu (náležitostí samotného řidičského průkazu), nikoliv procesu jeho vydávání, tj. správního řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění. Ve světle úvah Nejvyššího správního soudu tato skutečnost zjevně nemůže mít vliv na zákonnost samotného rozhodnutí o žádosti o udělení řidičského oprávnění.
13. Pro úplnost soud dodává, že uvádění data vydání a platnosti řidičského průkazu je náležitostí řidičského průkazu také dle článku 1ve spojení s přílohou I směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES, o řidičských průkazech, ve znění pozdějších předpisů. Uvedeným postupem se tak Česká republika dopouští také porušování unijního práva, nicméně ani tato skutečnost nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Z příslušných ustanovení směrnice totiž neplyne žádné konkrétní oprávnění jednotlivce v řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění. Je toliko na českém zákonodárci, aby sladil postupy vydávání řidičského průkazu a vyhotovení řidičského průkazu tak, aby byly souladné s unijním právem a aby údaje uváděné na řidičském průkazu odpovídaly skutečnosti.
14. Nad rámec výše uvedeného se dále zdejší soud zabýval žalobními námitkami, které nebyly v předchozím rozsudku s ohledem na charakter původně zjištěné nezákonnosti posuzovány.
15. Namítá-li žalobkyně procesní pochybení spočívající v tom, že jí bylo nejprve doručeno stanovení lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí a až následně oznámení o zahájení řízení, pak tato námitka není důvodná.
16. Řízení v posuzované věci bylo řízením o žádosti, a bylo tedy zahájeno již podáním žádosti. Podstatné je, že lhůta k seznámení se s podklady rozhodnutí byla žalobkyni stanovena až po zahájení řízení podáním žádosti, neboť následné doručení oznámení o zahájení řízení na této

skutečnosti nemůže nic změnit. Jak navíc poukázal žalovaný, obě písemnosti (stanovení lhůty k seznámení se s podklady a oznámení o zahájení řízení) byly žalobkyni doručeny v též okamžik.

17. Dále žalobkyně namítá, že správní orgán prvního stupně neprovedl navržené výslechy svědků a svůj postup dostatečně neodůvodnil. Ani této námitce nelze přisvědčit.
18. Žalobkyně všechny svědky navrhovala k prokázání svého obvyklého pobytu „*ke dni podání žádosti o udělení řidičského oprávnění*“, přičemž tuto informaci také zdůraznila. Správní orgán prvního stupně ovšem toto tvrzení nerozporoval, takže logicky nepovažoval za potřebné je dále prokazovat. Od počátku totiž zastával názor, že obvyklý pobyt musí být prokázán k okamžiku předání řidičského průkazu, což ovšem žalobkyně jednak netvrdila, jednak nijak neprokazovala. Odůvodnění neprovedení těchto důkazů považuje soud za plně dostačující. Uvedené tvrzení žalobkyně nebylo potřeba dokazovat, neboť jeho prokázání by nemohlo nic změnit na výsledku správního řízení. Pro rozhodnutí o žádosti byl totiž rozhodný obvyklý pobyt žalobkyně v době rozhodování správního orgánu. Správní orgán prvního stupně zásadně rozhoduje podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Tato skutečnost implicitně vyplývá ze správního řádu a explicitně z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79). V projednávané věci přitom bylo v prvním stupni rozhodováno až dne 7. 12. 2015.
19. Dodatečné požadavky správního orgánu prvního stupně na doložení obvyklého bydliště tudíž nepředstavovaly rozšíření dosavadních požadavků, nýbrž toliko upřesnění s ohledem na to, že vydání rozhodnutí bylo postupně odkládáno, v důsledku čehož se mohl průběžně měnit rozhodný skutkový stav. V postupu správního orgánu prvního stupně proto soud nespatřuje porušení § 6 odst. 2 ani § 2 odst. 1 správního řádu.
20. Ani zdejší soud nemá důvod zpochybňovat žalobkyní předložené důkazy k prokázání skutečnosti, že v době podání žádosti o udělení řidičského oprávnění měla své obvyklé bydliště na území České republiky. Žalobkyně nicméně nijak nedoložila, že by měla obvyklé bydliště k okamžiku rozhodování správního orgánu prvního stupně. Ačkoliv například nájemní smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou, z ostatních podkladů bylo zřejmé, že její oprávnění k pobytu na území České republiky již pozbylo v době rozhodování platnosti. Za této situace nemohla nájemní smlouva sama o sobě prokazovat obvyklý pobyt žalobkyně také k okamžiku vydání prvostupňového rozhodnutí.

VI. Shrnutí a náklady řízení

21. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O nákladech řízení před krajským soudem i Nejvyšším správním soudem bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 21. listopadu 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu